

που νύχτωσε νωρίς νωρίς. Συννεφιά.
 Χορταριασμένα σκαλοπάτια. Μαρμάρινες κρήνες.
 Λουλούδια, κάτω απ' το βαρύ ουρανό,
 που λυπημένα αργοσαλεύουν.
 ('Ημερο απόγεμα, για ρεμβασμούς'
 κάτω απ' τις φυλλωσιές περυνώντας, χαιδεύοντας τους κορμούς,
 να λέμε για παλιές ανοίξεις, για νεκρές μνήμες.)
 [...]

Τεύχ. 8, σ. 253

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1947-1949 - ΔΙΑΚΗΡΥΓΜΕΝΟΣ ΕΜΦΥΛΙΟΣ

Παρά το ότι το 1947 ο πολιτικός ορίζοντας γίνεται ολοένα και πιο σκοτεινός, οι επιπτώσεις του στον ημερήσιο και περιοδικό Τύπο, αλλά και τον εκδοτικό τομέα, δεν αποτυπώνονται. Η λογοκρισία δεν έχει επιβληθεί και δεν θα επιβληθεί καθ' όλο το διάστημα που ορίζεται ως εμφύλιος πόλεμος. Όμως έπειτα από τη διακήρυξη του Μιλτ. Πορφυρογένη στο Στρασβούργο ότι το ΚΚΕ αναλαμβάνει την ηγεσία του 'Δημοκρατικού Στρατού', η κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον Θ. Σοφούλη απαγορεύει την κυκλοφορία του *Ριζοσπάστη* και της *Ελεύθερης Ελλάδας* το καλοκαίρι του 1947, και αργότερα του *Ρίζου της Δευτέρας*. Παρά ταύτα, η απαγόρευση δεν περιλαμβάνει τα μη κομματικά έντυπα, όπως τα *Ελεύθερα Γράμματα*, την εβδομαδιαία *Φοιτητική Φωνή* και άλλα συναφή. Και περιέργως δεν απαιτείται άδεια να κυκλοφορήσει ένα έντυπο, όπως τα νεανικά περιοδικά *Θεμέλιο* και *Νέος Λόγος* και το επιστημονικό περιοδικό *Ανταίος*. Η απαγόρευση δεν ίσχυσε, επίσης, για το σοσιαλιστικό περιοδικό *Η Μάχη*, η οποία κυκλοφορούσε ομαλά τουλάχιστον στο κέντρο της Αθήνας και κατάγγελλε τα εκφυλιστικά φαινόμενα των κρατικών οργάνων, τα βασανιστήρια στις φυλακές και τα έκτροπα στη Μακρόνησο.

Τα αντιφατικά αυτά φαινόμενα οφείλονταν στο ότι το εθνικό κράτος, ενώ υπεράσπιζε εαυτόν θεσπίζοντας τα έκτακτα μέτρα που έχουν ληφθεί και ψηφιστεί από μια 'μονομερή' Βουλή, θέλει να δώσει την εικόνα, προς τα έξω, μιας δημοκρατίας που επιτρέπει την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, δεν ασκεί λογοκρισία στον Τύπο και δεν διώκει ανθρώπους για τις ιδέες τους παρά μόνο για πράξεις τους που emπίπτουν στο Ποινικό Δίκαιο. Εν τούτοις, χρησιμοποιεί το μέτρο του εκτοπισμού και, για να περιοριστούμε στον χώρο της λογοτεχνίας, εξορίζονται, όσο ξέρω, οι: Γ. Ρίτσος, Δ. Φωτιάδης, Τ. Λειβαδίτης, Α. Αλεξάνδρου, Μ. Λουντέ-

